

POSTANOWIENIE

5 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 5 marca 2025 r. w Warszawie
zażalenia P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji
w S. oraz zażalenia E.P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu
z 29 listopada 2024 r., X WSC 9/24,
w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji
w S. i E.P.
o zapłatę,

odrzuca zażalenia.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 29 listopada 2024 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu odrzucił skargi kasacyjne pozwanych P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. i E.P. od wyroku tego Sądu z 8 grudnia 2023 r. w sprawie z powództwa E. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o zapłatę.

Sąd Okręgowy stwierdził, że wnioski pozwanych o ustanowienie pełnomocników z urzędu mogących sporządzić w ich imieniu skargi kasacyjne i reprezentować pozwanych w postępowaniu kasacyjnym zostały oddalone. Pozwani złożyli skargi kasacyjne osobiście, a zatem z naruszeniem art. 87¹ § 1 k.p.c., co czyni te skargi niedopuszczalnymi. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd

Okręgowy powołał art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Pozwani zaskarżyli postanowienie Sądu Okręgowego z 29 listopada 2024 r. zażaleniami, które sporządzili osobiście. Zarzucili, że odrzucenie skarg pozbawiło ich prawa do sprawiedliwego postępowania sądowego, a na zapewnienie sobie profesjonalnej reprezentacji nie mają środków.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Prawo pozwanych do sądu zostało zrealizowane w postępowaniu przed sądami powszechnymi, toczącym się w dwóch instancjach. Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przyjmowanym do rozpoznania i rozpoznawanym w interesie publicznym, nie zaś bezpośrednio strony postępowania. Z tej przyczyny ustawodawca założył, że w postępowaniu kasacyjnym zdolność postulacyjną mają fachowi pełnomocnicy działający za stronę. Przymus korzystania z fachowej reprezentacji prawnej dotyczy też innych czynności podejmowanych w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, w tym i postępowania zażaleniowego wszczętego w związku z odrzuceniem skargi kasacyjnej strony.

Zażalenie sporządzone i podpisane przez stronę nie mającą zdolności postulacyjnej przed Sądem Najwyższym jest dotknięte brakiem formalnym nieusuwalnym, skutkującym odrzuceniem środka odwoławczego jako niedopuszczalnego, bez wzywania do uzupełniania tego braku i bez możliwości jego usunięcia przez pełnomocnika (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 23 lutego 2012 r. V CZ 132/11, z 21 września 2011 r. I CZ 59/11, z 25 sierpnia 2010 r. II UZ 16/10, z 6 listopada 2008 r. III CZ 35/08). Skutki niezachowania przymusu adwokackiego normowanego przez przepis art. 87¹ § 1 k.p.c. reguluje ogólnie art. 130 § 5 k.p.c., a w odniesieniu do środków odwoławczych objętych przymusem adwokackim, w tym zażaleń do Sądu Najwyższego, obowiązują szczególne regulacje (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 370 k.p.c. i art. 373 k.p.c.) przewidujące odrzucenie zażalenia wniesionego osobiście przez stronę.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.

(R.N.)

[a.†]